

POSTANOWIENIE

Dnia 8 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **J. D.**,
skazanej za czyn z art. 284 § 2 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 8 sierpnia 2024 r.,
wniosku obrońcy skaranej o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją
prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z dnia 9 marca 2023 r., sygn. akt II AKa 133/22,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce
z dnia 16 grudnia 2021 r., sygn. akt II K 18/17,
na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*,

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Na skutek kasacji obrońców skaranej (dwa odrębne pisma procesowe obrońców, stanowiące jednakże jedną kasację) od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 9 marca 2023 r., II AKa 133/22, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 16 grudnia 2021 r., II K 18/17, przed Sądem Najwyższym zawisła sprawa J. D. (data wpływu sprawy: 30 sierpnia 2023 r.). W tym postępowaniu została ona prawomocnie skazana za czyn z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 77 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.) w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który wymierzono

jej karę 3 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę 400 stawek dziennych, po 50 zł każda stawka. W kasacji zostały podniesione zarzuty rażącego naruszenia prawa procesowego, mającego istotny wpływ na treść orzeczenia oraz zarzut wskazujący na zaistnienie uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Po wpływie do Sądu Najwyższego sprawa J. D. była kolejno przydzielana do rozpoznania trzem Sędziom Sądu Najwyższego, jednak każdy z nich – na wniosek obrońcy skazanej – został wyłączony od udziału w jej rozpoznaniu. Obecnie przedmiotowa sprawa została przydzielona (w dniu 25 czerwca 2024 r.) SSN Małgorzacie Wąsek-Wiaderek.

Pismem z dnia 8 kwietnia 2024 r. jeden z obrońców skazanej złożył wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku. We wniosku obrońca zwrócił uwagę, że kasacja w tej sprawie została skierowana do Sądu Najwyższego w dniu 7 czerwca 2023 r., a we wrześniu 2023 r. zostało obrońcy doręczone pierwsze zawiadomienie o wyznaczeniu składu rozpoznającego sprawę. Obrońca opisał proces wyznaczania i wyłączania kolejnych Sędziów i wskazał, że doprowadziło to do sytuacji, gdy 9 miesięcy po wniesieniu kasacji, na moment wniesienia ww. pisma, nie został wyznaczony prawidłowo obsadzony skład orzekający. Obrońca podniósł, że obecnie skazana korzysta z dobrodziejstwa odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności, jednakże istnieje obawa, że kasacja nie zostanie rozpoznana do czasu upływu okresu odroczenia (wskazano na dzień 26 maja 2024 r.). Wnioskodawca podkreślił również, że spełnione są przesłanki do wstrzymania wykonania prawomocnego wyroku w postaci wysokiego prawdopodobieństwa uwzględnienia kasacji. To prawdopodobieństwo powiązał przede wszystkim z zasadnością zarzutu nienależytej obsady Sądu odwoławczego (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.), polegającej na orzekaniu przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku, w składzie którego zasiadał SSA S.W., powołany do pełnienia urzędu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3; dalej: „ustawa nowelizująca KRS”). Wniosek zawierał dodatkowe uzasadnienie wskazujące na to, że powyższa okoliczność prowadzi do zaistnienia tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanej o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku nie jest zasadny.

Sąd Najwyższy dostrzega, że na skutek wyłączenia od udziału w rozpoznaniu sprawy kolejnych Sędziów Sądu Najwyższego, przez okres kilku miesięcy trwała procedura skutecznego wyznaczania składu orzekającego (co miało miejsce również z uwagi na inicjatywę obrońcy, składającego – skuteczne – wnioski o wyłączenie sędziego). Jednakże wyznaczony obecnie skład orzekający nie został zakwestionowany przez obronę. Zawiadomienie o zmianie składu rozpoznającego sprawę i przydzielenie jej do rozpoznania SSN Małgorzacie Wąsek-Wiaderek zostało doręczone skazanej w dniu 1 lipca 2024 r. (k. 194) a obrońcom skazanej w dniach 1 i 2 lipca 2024 r. (k. 195 i k. 196). Od tamtej pory do akt sprawy nie wpłynął żaden wniosek o wyłączenie sędziego lub inne pismo zmierzające do zmiany aktualnie wyznaczonego składu. Powyższe powoduje, że ta sprawa zostanie rozpoznana zgodnie z zasadami wyznaczonymi w Sądzie Najwyższym, z uwzględnieniem tego, aby została rozpoznana w rozsądnym terminie.

Trzeba podkreślić, że wstrzymanie wykonania prawomocnego orzeczenia na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. ma charakter wyjątkowy. O zastosowaniu tej instytucji powinna przesądzać ranga zarzutów kasacyjnych i bardzo wysoki stopień prawdopodobieństwa uchylecia orzeczenia, przy jednoczesnym uznaniu, że jego wykonywanie przed rozpoznaniem kasacji spowodowałoby wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki dla osoby, której orzeczenie dotyczy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2023 r., III KK 645/22).

Dokonywana na potrzeby rozpoznania wniosku analiza kasacji i akt tej sprawy doprowadziła Sąd Najwyższy do konkluzji, że nie ziszczyły się przesłanki do wstrzymania wykonania wyroku w trybie art. 532 § 1 k.p.k. Dla uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji musiałoby być niemal zbliżone do pewności, oczywistości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2021 r., V KK 129/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2021 r., IV KK 103/21) i prowadzić do wniosku o potrzebie uniewinnienia skazanego, względnie umorzenia wobec niego postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2018 r., II KK 23/18), ewentualnie wydania innego rozstrzygnięcia, które spowoduje, że wykonywanie kary do czasu rozpoznania kasacji okaże się niesłuszne i odbędzie się z pokrzywdzeniem skazanego. W tej sprawie nie zachodzi przedmiotowa oczywistość i jednoznaczność uchybień sygnalizowanych w kasacji obrońców. Ocena zasadności zarzutów kasacji wymagać będzie analizy dokonywanej na etapie merytorycznego jej rozpoznania.

Sąd Najwyższy dostrzega, że jeden z zarzutów kasacji, a także główna argumentacja wniosku o wstrzymanie, dotyczy uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Skarżący wskazuje, że w składzie Sądu Apelacyjnego zasiadał sędzia powołany na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy nowelizującej KRS. Jednakże sam fakt powołania do pełnienia urzędu sędziego sądu powszechnego w procedurze, o której mowa powyżej, nie jest wystarczający do uznania, że w sprawie zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza (por. uchwała składu połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. BSA I-4110-1/20, OSNK 2020, z. 2, poz. 7; uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22, OSNK 2022, z. 6, poz. 22). Natomiast kwestia zaistnienia podstawy uchylenia wyroku z art. 439 § 1 k.p.k., z uwzględnieniem okoliczności tej konkretnej sprawy, a także okoliczności związanych z nominacją sędziego, będzie przedmiotem rozważań w ramach merytorycznego rozpoznania kasacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 lipca 2022 r., III KK 117/22; z dnia 25 lutego 2022 r., V KK 54/22).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że nie zachodzą w tej sprawie wystarczające podstawy do zastosowania nadzwyczajnej instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. Dodać należy, że decyzja w tym względzie w żadnym razie nie przesądza ostatecznego rozstrzygnięcia kwestii zasadności kasacji obrońców skazanej od prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.I.]

[ms]